

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการรายงานผลการวิจัยระยะที่ 4 ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการประเมินหลักสูตรแบบ CIPP Model ของ แดลเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) คือ การประเมินผลผลิต (Product Evaluation - P) โดยการติดตามผลของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรม กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่ กิจกรรมวอล์คแรลลี่ (Walk Rally - WR) การแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Division - STAD) และการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team Game Tournament - TGT) โดยนำไปใช้กับผู้เรียน

ในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรไปสู่แนวทางที่ต้องการ แต่จะดำเนินการอย่างไรให้บรรลุถึงเป้าหมายนั้น ต้องอาศัยปัจจัยและกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหลายอย่างเข้ามาสนับสนุน และจะต้องมีการดำเนินการอย่างมีระบบ ต่อเนื่องและครบวงจร ซึ่งกลวิธีในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรให้ไปสู่แนวทางที่ต้องการ และได้ผลเป็นที่นิยมนั้นมากก็คือ “การฝึกอบรม” (Training) กำลังได้รับความสนใจและเป็นที่นิยมแพร่หลายอย่างมากในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

ดังจะเห็นได้จากกรณีที่โครงการฝึกอบรม สัมมนา สำหรับบุคคลในหลากหลายอาชีพเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานราชการ เพราะเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคคลและองค์กร ซึ่งตรงกับ สุภาพร พิศาลบุตร และยงยุทธ พิศาลบุตร (2545, หน้า 21) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการฝึกอบรมไว้ว่า “การพัฒนาบุคคลช่วยให้ระบบวิธีการทำงานมีสมรรถภาพสูงขึ้น เพราะเมื่อได้รับความรู้จากการฝึกอบรม ก็จะสามารถนำเทคนิค และวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้ในการแก้ข้อบกพร่อง ปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ และมีการติดต่อประสานงานดีขึ้น”

อย่างไรก็ดีภารกิจที่สำคัญและมีความต่อเนื่องอย่างหนึ่งในกระบวนการอบรม คือ “การประเมินผลและการติดตามผลการฝึกอบรม” เพราะ ข้อมูลที่จากการประเมินและติดตามผลการฝึกอบรมจะเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ไขปรับปรุงโครงการฝึกอบรมหรือสัมมนาต่าง ๆ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพราะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหรือสัมมนา ซึ่งสอดคล้องกับ เศรษฐวิทย์ แสงทิพย์ (2548, หน้า 18) การติดตามผลการฝึกอบรมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในกระบวนการฝึกอบรม แต่ข้อเท็จจริงแล้วในทางปฏิบัติมักจะถูกละเลยไม่ได้กระทำกันอย่างจริงจัง บางท่านมีความคิดว่าไม่ต้องจัดให้มีการติดตามผลก็ได้ ทั้งนี้

เพราะการติดตามผลการฝึกอบรมเป็นเรื่องยุ่งยาก หรือวิธีการติดตามผลไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงไม่ควรนำมาใช้เลยจะดีกว่า อย่างไรก็ตามเท่าที่ปรากฏไม่ว่าจะมีการฝึกอบรมครั้งใดผู้เข้ารับการฝึกอบรม กิจกรรมในการฝึกอบรมหรือหลักสูตรตลอดจนวิธีการที่ใช้ในการฝึกอบรม มักจะได้รับการติดตามผลอยู่เสมอไม่มากก็น้อยทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในอันที่จะเป็นรากฐานในการปฏิบัติการ และวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องราวการฝึกอบรมนั้นว่าควรมีการปรับปรุงแก้ไขโครงการฝึกอบรมอย่างไร จึงทำให้ได้รับผลดีที่สุด

การฝึกอบรมจะยังไม่สมบูรณ์หากยังไม่ได้ประเมินผลว่าผลการฝึกอบรมเป็นอย่างไร สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใด การประเมินผลโครงการฝึกอบรมมิใช่เป็นการประเมินผลเฉพาะขณะฝึกอบรมหรือสิ้นสุดการฝึกอบรมเพียงเท่านั้น แต่จะต้องติดตามไปประเมินผลผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเมื่อได้กลับไปปฏิบัติงานแล้ว โดยใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพื่อตรวจสอบการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ หลังจากที่ได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ไปแล้ว (นิรมล ศตวุฒิ, 2550, หน้า 111)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยอยู่ในหน่วยงานที่ต้องให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน เห็นความจำเป็นที่จะติดตามผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรม ซึ่งได้ดำเนินการจัดอบรมแล้ว เพื่อจะได้ทราบว่าผลลัพธ์ของการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวนั้นตรงตามความต้องการ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เพื่อจะได้นำมาพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลคะแนนจากทดสอบใบความรู้ การปฏิบัติกิจกรรม และผลการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียน หลังจากที่ได้รับการเรียนการสอน
2. เพื่อศึกษาผลคะแนนการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรม

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลคะแนนจากทดสอบใบความรู้ การปฏิบัติกิจกรรม และผลการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนอยู่ระดับดี หลังจากที่ได้รับการเรียนการสอน
2. ผลคะแนนการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรมระดับดี

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา คือ การติดตามผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรมของครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรม
2. ด้านพื้นที่ ประชากรที่ใช้ในขั้นติดตามผลรูปแบบการฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรม ได้แก่ กลุ่มครูผู้สอนที่ผ่านการฝึกอบรมภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรม และ

กลุ่มผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยเลือกชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ โรงเรียนหลักเมือง และโรงเรียนชุมชนบ้านลาด เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่และเล็กตามลำดับ ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ โรงเรียนอนุบาลกิติยา เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ทั้ง 3 โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สำหรับการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรกลุ่มนี้ ได้ใช้วิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนจำนวน 5 คน และผู้เรียนจำนวน 121 คน

3. ด้านเวลา คือ ช่วงเวลาที่ดำเนินการ ระหว่างเดือนตุลาคม 2552 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2552

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

1. การติดตามผลการฝึกอบรม หรือการประเมินผลการฝึกอบรม หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินงานของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “ภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรม” หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมและระยะหนึ่งโดยประเมินจากการทดสอบใบความรู้ การปฏิบัติกิจกรรม และผลการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียน รวมทั้งการนิเทศการสอนของครูผู้สอน ซึ่งทุกรายการต้องอยู่ในเกณฑ์ดี
2. ภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรม หมายถึง กิจกรรมวอล์คแรลลี่ การแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม ประกอบด้วย ใบเนื้อหา ใบงาน ใบทดสอบความรู้ และแบบแสดงความคิดเห็นของผู้เรียน
4. การประเมินผลตามสภาพจริง คือ เครื่องวัดและเกณฑ์การให้คะแนนของผู้สอน โดยกำหนดเกณฑ์จากการปฏิบัติจริงในแต่ละกิจกรรมของผู้เรียนที่ได้ปฏิบัติทั้งภายในหรือภายนอกห้องเรียน ซึ่งคะแนนที่ได้นั้น จะได้จากการสังเกต การปฏิบัติ หรือบันทึกของครูผู้สอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “ภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรม”
2. เป็นแนวทางประยุกต์ใช้อบรมครูกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในชั้นอื่น ๆ ต่อไป